

1^e jaargang no. 15 21 januari 1956.

Genesis 15: 7-17

Ds. G. Boer.

DE VERBONDSSLUITING

Psalm 25:7 Wet des Heeren

Psalm 86:6,8 en 9

Psalm 136:19, 21, 22, 23

Psalm 105:1 en 7

Tekst: Genesis 15 : 7 - 17

Voorts zeide, Hij tot hem: Ik ben de Heere, die u uitgeleid heb uit Ur der Chaldeen om u dit land te geven om dat erfelijk te bezitten. En hij zeide: Heere, waarbij zal ik weten dat ik het erfelijk bezitten zal? Hij zeide tot hem: Neem Mij eene driejarige vaars, en eene driejarige geit, en eenen driejarigen ram, en een tortelduif, en een jonge duif. En hij bracht Hem alle deze, en hij deelde ze middendoor, en hij leide elk deel tegen het andere over; maar het gevogelte deelde hij niet. En het wild gevogelte kwam neder op het aas, maar Abram joeg het weg. Het geschiedde als de zon was aan het ondergaan zoo viel een diepe slaap op Abram; en zie, schrik, en groote duisternis viel op hem. Toen zeide Hij tot Abram: Weet voorzeker dat u zaad vreemd zal zijn in een land, dat van hen niet is, en zij zullen hen dienen, en zij zullen ze verdrukken vierhonderd jaar. Doch Ik zal het volk ook richten hetwelk zij zullen dienen, en daarna zullen zij uittrekken met groote have. En gij zult tot uwe vaderen gaan: met vrede; gij zult in goeden ouderdom begraven worden. En het vierde geslacht zal herwaarts wederkeeren; want de ongerechtigheid der Amorieten is tot nog toe niet volkomen En het geschiedde dat de zon onderging en het duister werd, en zie, daar was een rookende oven en vurige fakkel, die tussen die stukken doorging. Toen Abram geen woorden meer had, overweldigd als hij was en werd, door het Woord des Heeren, toen geloofde hij God en het werd hem gerekend tot gerechtigheid. Nu in het 7de en de daar op volgende verzen komt een nieuw geloofsbezwaar van Abram los. Maar alvorens dit los komt, bevestigt de Heere nogmaals zijn roeping uit Ur der Chaldeën. Want het Woord de Heeren geschiedde opnieuw tot Abram en de Heere zeide tot Abram: Ik ben de Heere, die U uitgeleid heb uit Ur der Chaldeen om u dit land te geven. De Heere bevestigt hierbij opnieuw Abrams roeping, neemt deze voor Zijn rekening, erkent die voor Zijn werk en zegt, dat Hij het geweest is. Telkens ook na de toerekening van de gerechtigheid des geloofs, wanneer Abram ineenzinkt in zijn geloofskracht en geloofsvermogen, is het God die door Zijn Woord op Zijn werk terugkomt. Daaruit blijkt, gemeente, dat achter de verenkelde daden Gods in een

mensenziel, n.l. roeping en uitleiding, bestiering op de weg, die een mens gaat, en het doel, waarheen de reis gaat, een plan van God is. Ja, hier is eenheid op te merken in Gods werk. De raad Gods komt ook in Abrams leven tot vervulling. Daarom zegt de Heere tot elk, die Hij uit zonde en duisternis heeft uitgeleid door het alvermogend Woord Gods: Ik ben de Heere, die u heb uitgeleid uit het land der duisternis en het land der zonde. Immers God vond Abram, toen hij lag in zijn zonde, in zijn onkunde en in zijn blindheid. God vindt ons vandaag nog, terwijl wij liggen in onze zonde, in onze blindheid en in onze onkunde, in onze vijandschap en in onze tegenstand. Dan is het zo groot, wanneer de Heere zegt: Ik ben de Heere Uw God, die in uit Egypte, uit uw diensthuis heb uitgeleid. Zeker, dat zegt de Heere tot ons allen, wanneer de Wet des Heeren wordt gelezen in het midden der gemeente. Dan geldt dit op schrift voor allen, wel verstaan, die deze roeping Gods ook hebben gehoord. De Heere roept dus allen. De verbazing mag niet zijn aan uw kant, dat gij die roepstem Gods nog nooit hebt gehoord, maar deze verbazing mag veeleer aan des Heeren kant zijn, dat gij zo lang deze roepstem hebt weerstaan. Maar dat neemt niet weg, dat de gehoorde roeping, die heeft weerklonken in de ziel, een werk van God en van God alleen is. De Heere komt dus op Zijn eigen werk, waarmee Hij doorstoot in de prediking des Woords, ook nu terug. Hij zegt tot allen, die deze roep hebben gehoord: Ik ben de Heere, die u uit de duisternis tot Mijn wonderbaar licht heb uitgeleid. Dit zegt de Heere steeds tot mensen, die in het geloof zijn verzwakt en daarom dorsten naar ervaring en bevinding. Hij zegt dus tot afgedwaalden: Ik ben de Heere uw God. Wanneer een mens zoekt naar een begin, zegt God: O dwaze mens, Ik ben dit begin. Wanneer zien wij dit? Zodra wij door de Heilige Geest dicht bij Gods Woord worden gebracht. Dan merken wij op tot onze zielsbevrediging en zielsverheuging, dat God door Zijn Woord licht werpt over het verleden, over het heden en over de toekomst. Want juist waar de daden Gods in het verleden in helderder licht komen te staan, komen wij daarmee ook in het licht van het heden te staan. Maar dan valt datzelfde licht ook over de toekomst. De Heere zegt: Ik heb u uitgeleid om u dit land te geven. Nu zegt de Heere tot de Zijnen: Ik heb u uitgeleid, om u Mijn Koninkrijk te geven. Nu er gesproken wordt over dit land, kan Abram een tweede geloofsbezwaar niet weerhouden. Want, zoals wij reeds de vorige maal zagen, had Abram ten opzichte van zijn nageslacht een groot bezwaar. Hij had geen kind. Nu de Heere weer spreekt over de erfenis van Kanaän komt een ander bezwaar los. Abram komt het de vraag: Heere HEERE waarbij zal ik het weten, dat ik het erfelijk bezitten zal? wij zien hieruit, dat het geloof niet ophoudt aangevochten te worden van binnen en van buiten en dat Abram niet een geloofs snoever was in die zin, dat hij dit geloof altijd kon te voor schijn toveren. O, neen Hij moest van ogenblik tot ogenblik in de zwakheid van zijn geloof worden ondersteund. Zijn geloof buigt door en zijn ziel wankelt, Hij

spreekt vrijmoedig tot God zijn geloofsbezwaren uit. De vorige keer zagen wij, dat Abrams bezwaar werd weggenomen door de almacht Gods, die in het bijzonder in het sterrenheir tot openbaring komt, Nu wordt het op een andere wijze tot oplossing gebracht. Abram vraagt een teken. De geloofsweg is in deze voor hem zo steil, dat hij er bijna afvalt. Hij wil zo graag een teken tot ondersteuning van zijn geloof. Zoals wij reeds zagen kwam dit vragen om een teken bij Abram niet voort uit de begeerte om tot het geloof te komen. Het was ook niet een stellen van een voorwaarde om in God te geloven. O neen, het was veeleer een vragen om ondersteuning van zijn zwak en aangevochten geloof. De Heere had immers reeds zo veel aan hem gedaan. Opnieuw vraagt hij, of de Heere in deze zicht en tastbare werkelijkheid hem een teken wil stellen. Dit doet de Heere. Daarmee is Hij al begonnen met Noach, toen Hij in dit Noachietische verbond de regenboog als een teken schonk van Zijn algemene genade. Daarmee gaat Hij door bij Abram in de verbondssluiting, doch daarover straks. Daarna geeft Hij het teken van da besnijdenis, als een bezegeling van het verbond. Daarmee gaat Hij door in Egypte daar Hij Israel het Pascha schonk als een teken voor hun geloof. Het teken bij uitnemendheid stelt Hij bij de geboorte van de Christus: Zie de maagd zal zwanger worden en zal een zoon baren. Aan het boos en overspelig geslacht van Jezus dagen, dat een teken zoekt wordt geen ander teken gegeven dan het teken van Jona de profeet. Immers, zoals Jona drie dagen was in de buik van de vis, zou ook de Zoon des Mensen drie dagen zijn in het hart der aarde. Neen, buiten de geloofsweg worden er geen tekenen verstrekt. Maar bij al deze tekenen doet de Heere ook nog de tekenen der tijden, opdat wij de voetstappen van Christus zouden opmerken. Er is dus vandaag een veelheid van tekenen! Ik wijs u eerst op het teken der tekenen, dat is de geboorte van Christus uit een maagd, op Zijn sterven, Zijn begraven worden en Zijn opstaan. Ik wijs u op het teken van het Verbond: de Heilige Doop. Ik wijs u op het teken van de gemeenschap met Christus: het Heilig Avondmaal.

Ik wijs U in een nog wijder boog op de tekenen der tijden, waar door God spreekt. Daarom is het ook zo dwaas om vandaag om tekenen te bidden. Dat is God verzoeken. hoe velen zijn er hier niet, die God van de hemel eigenlijk een teken willen afdwingen opdat zij daaruit mogen concluderen, dat zij een gelovige zijn. Dat is een weg, die ons verboden is.

Wel mogen wij vragen om een teken tot ondersteuning van ons zwak geloof. Om echter tot het geloof te komen, is niet een teken, maar de wederbarende bearbeiding van God de Heilige Geest nodig. De Heere God gaat vriendelijk op Abrams verzoek in. Voor ons gevoel op een enigszins vreemde wijze. Want de Heere zegt niet: Ik zal dit of dat teken geven. Hij geeft echter een bevel: Neem Mij een driejarige vaars, en een driejarige geit en een driejarige ram, en een tortelduif en een jonge duif. Deze opdracht verstaan wij niet, maar Abram

verstond dit best. Want Abram begreep daaruit: Nu krijgen wij iets geweldigs. God gaat met mij een verbond sluiten. Want Abram was te goed op de hoogte met de stukken, die werden gebruikt bij een verbondssluiting, om niet te begrijpen, dat God zich klaar maakte om met hem een verbond te sluiten. Het was voor hem hemelse muziek, een voorspel op de engelenzang: God heeft in mensen een welbehagen. Hoe groot is het wonder, dat God van de hemel Zich in verbinding stelt met mensen.

Gij zegt: Ik begrijp deze toebereidselen niet. Het was oudtijds in het Oosten gewoonte, dat, wanneer twee mensen een verbond met elkander sloten, zij de offerdieren middendoor deelden. Zij legden dan de twee helften op enige afstand tegenover elkander. De duiven werden daarbij niet gekliefd, maar de ene duif werd aan de ene kant en de andere duif aan de andere kant gelegd. Ge vraagt: Waarom? Wanneer dit gebeurd was, gingen die beide mensen, die met elkander een verbond sloten, tussen deze delen door. Dat betekende ten eerste: Zoals de ene helft van dit dier precies behoort bij die andere helft, zo behoort gij bij mij en ik bij U. Wij passen bij elkaar, wij behoren bij elkaar, wij zijn van elkander niet te scheiden. In de tweede plaats betekende dit: God moge mij letterlijk en figuurlijk door midden slaan, indien ik de belofte, bij dit verbond afgelegd, niet nakom, indien ik het schend.

Dat was dus een hele plechtige gebeurtenis. Abram was te goed bekend met de offerrythen van zijn tijd bij de verbondssluiting om niet te begrijpen, dat dit uitliep op het sluiten van een verbond. Abram was te goed bekend met de gebruiken van de hoge familiefeesten van die tijd om niet te begrijpen, dat een driejarige vaars, een driejarige geit, een driejarige raaf dieren waren, die in de volle kracht en bloei van hun leven waren en toch gedood moesten worden.

Deze verbondssluiting, dat wisten de Oosterlingen goed, rustte nooit in de wil van de verbondssluiting, maar in de dood van het offerdier. Zo waren deze mensen wel onderwezen, dat er geen trouw en waarheid bij mensen te vinden was.

God sluit zich in Zijn verbondssluiting aan bij de wijze van verbondssluiting van de Oosterling, maar niet een volstrekt nieuwe inhoud. Zeker ligt hierin de gedachte, dat het verbond vast ligt in het offer. God kan niet de mens geen verbond sluiten tenzij er een plaatsvervanger is die sterft.

Gij hebt het al begrepen, dat de offerdieren, die door midden werden gedeeld een schaduw zijn van de Christus Gods, die straks door de toorn Gods in Gethsémané en op Golgotha zal worden doormidden gedeeld. Hij klaagt in de psalmen van David, dat Zijn vlees en beenderen werden gedeeld. Hij riep stervende uit, toen Hij Zich schikte tot de dood: Dit is het nieuwe verbond en testament door Mijn bloed. Van dit verbond is het verband met Abram een voorafschaduwing, een profetie en een heenwijzing. Het is vast in het bloed van het offerdier. Nieuw leven spruit uit de gedode. Zo waren deze gedode offerdieren

eigenlijk een symbool, dat er nieuw leven zou voortspruiten. Zo sluit God een verbond met Abram.

Wanneer Abram deze delen heeft klaar gemaakt op Gods bevel, dan doet Hij niet anders dan wachten. Want toen Abram klaar was, was God nog niet klaar. Abram moest op God wachten, Hem verwachten en verbeiden. Wakend en biddend verwachten. Dat is altijd Gods manier van handelen, ook wanneer Hij ons nu in dit verbond inlijft. Het is Gods gewone manier om een mens te laten wachten. Lezen wij niet voortdurend in de schrift: Wacht op de Heere en wees sterk, Hij zal uw hart versterken? Wanneer de Heere lang wegblijft, klinkt de vermaning: Zo Hij vertoeft, verbeid Hem, want Hij zal gewisselijk komen.

Maar Abram wacht niet alleen, maar hij strijdt ook. Want intussen heeft het roofgedierte zich opgemaakt om zich te werpen op dit aas, om hun prooi te halen. Abram heeft niet alleen te waken, maar ook te strijden tegen dit roofgedierte. Deze roofvogels hebben voor een Oosterling een aparte sprake, vooral op een hoogtijdag. Immers de heidenen gaven voortdurend acht op vogelgeschrei. wanneer bij een verbondssluiting als eerste een roofvogel zichtbaar werd, dan was dit een kwaad voorteken. In die tussentijd laat God Abram niet alleen wachten en strijden, maar beproeft Hij hem ook of hij op deze tekenen acht geeft. Abram jaagt deze dieren weg. Hij is er de gehele dag druk mee. Wanneer de zon is ondergegaan en de avond zich tussen de bergen legt, wordt Abram moe, zijn kracht zinkt ineen. Een diepe slaap overvalt hem. Een slaap, die in zwaarte te vergelijken is met de slaap van Adam, toen God hem opereerde en uit zijn rib een vrouw bouwde Dit is een slaap, waarvan het grondwoord doet vermoeden, dat het is een diepe narcotische slaap, zoals wij die bij een operatie slapen. Die slaap is van God. Hoezeer God Abram als bondgenoot aan het werk zet in liet delen van de offerdieren, hoezeer de Heere hen daartoe dringt, er komt een moment, waarin Abrams activiteit volkomen is uitgeschakeld en God alleen aan het werk is. Gods werk is ten diepste zo eenzijdig, dat des mensen bewustzijn en wilsvermogen volkomen worden uitgeschakeld. Hij geeft het Zijn beminden als in de slaap, zo lezen wij in één van de psalmen. Zo wordt Abram bij de verbondssluiting, alvorens de verbondsinhoud in volle luister opengaat, er buiten gezet. Tijdens deze slaap ontvangt hij een profetische blik in de werkplaats Gods. Daarin ziet Abram dingen, waarover zijn ziel ineenkrimpt. Want niet die diepe slaap overvalt hem, niet alleen inwendig, maar ook uitwendig een dikke duisternis en een grote verschrikking. Deze komt van God. Zeker, Abram heeft achter deze aasgieren gezien de nacht van de vorst der duisternis. Zeker, Abram is daarin een type, de ganse Kerk, die ook vandaag in de verbondsonderhandelingen niet alleen met roofgedierte, maar nog veel meer met de geestelijke boosheden in de lucht heeft te strijden. Zeker is in Abrams afweer gesymboliseerd de afweer van de Kerk, omdat de duivel altijd en overal de stukken van het verbond, n.l. het offer, uit het oog wil wegtoveren. Zeker

is Abram een beeld van de ganse Kerk, die zo spoedig met de Galatiërs uit de Galatenbrief, Christus vanuit het oog ziet weggetoverd. Maar Abram ziet niet alleen de macht van de vorst der duisternis, hij ziet ook God bezig. Hij ziet de levende God in Zijn werkplaats bezig. In die tegenwoordigheid Gods rijzen hem de haren te berge. Elifaz de Themaniet, de vriend van Job, getuigt, dat, toen hij 's nachts op zijn leger lag en gedachten zijn hoofd en hart vervulden, hem een geest voorbij trok en zijn haren ten berge rezen. Deze geest stelde hem de vraag: Zou een mens rechtvaardiger zijn dan God? Zo rijzen ook Abrams haren ten berge, nu hij in de tegenwoordigheid komt van deze grote God, die Zijn heilsopenbaring gaat ontsluiten, zowel naar de zijde van het gericht, als ook naar de zijde van de zegen. Abram is daardoor diep geschokt, zoals ook elkeen diep geschokt wordt, die vlak bij de tegenwoordigheid Gods wordt gesteld. Een diepe duisternis en schrik overvalt hen. Abrams toestand is eigenlijk een voorbereiding op het Woord, dat God gaat spreken. Hij zegt: Weet voorzeker, dat uw zaad vreemd zal zijn in een land, dat het hunne niet is, en zij zullen hen dienen en zij zullen hen verdrukken vierhonderd jaren. Doch Ik zal het volk ook rechten, hetwelk zij zullen dienen; en daarna zullen zij uittrekken met grote have. gij zult tot uwe vaderen gaan met vrede; gij zult in goede ouderdom begraven worden. En het vierde geslacht zal herwaarts wederkeren; want de ongerechtigheid der Amoriëten is tot nog toe niet volkomen. Terwijl Abram dus in een diepe en tegelijkertijd een angst aanjagende slaap is verzonken, ziet hij - wonder van Gods openbarende daden - tegelijkertijd de hemelse Smid bezig in Zijn werkplaats. In die hemelse smederij spat het aan alle kanten. Terwijl God bezig is met het smeden van de wereld en de kerk geschiedenis. Abram ziet niet profetische blik, hoe zijn nageslacht gekromd ligt onder de zweep van de Egyptische drijver en zijn ziel krimpt ineen. God openbaart aan Abram, hoe het zijn nageslacht zal gaan. Eigenlijk maakt Abram hier in zijn ziel mee, wat Israel later uitgebreid zal doorleven. Abram is hier gebonden met banden der hel en angsten van het dodenrijk. Abram is hier in de diepste nood ingegaan. De Heere God wil aan Abram en aan Zijn gehele Kerk leren dat, alvorens de lichtende hoogten van de vastigheden van Zijn verbond worden ontsloten, zij moeten weten, dat zij niet alleen verlost moeten worden van de strijd van buiten, maar ook uit de diepste nood van hun bestaan. Abram zinkt hier weg in angst en smart, in noden en aanvechtingen. De verschrikkingen Gods, het nachtgetij Gods valt over zijn ziel. Uit die diepten wordt Abram omhoog geheven. Hij krijgt straks een persoonlijke belofte. In Abrams ziel vindt plaats, wat straks met zijn nageslacht zal gebeuren. Zij zullen verdrukt worden. Want Abram hoort vreselijke woorden. Hij hoort, dat zij buiten dit land zullen komen, dat zij vreemdelingen zullen zijn in een vreemd land, dat zij daar slaven zullen zijn, dat zij daar verdrukt zullen worden. Het is vreselijk, wanneer iemand dit hoort van zijn nageslacht. Maar

boven deze vreselijke woorden ziet Abram de boog van Gods gerechtigheid. God gaat met Abrams zaad Zijn eigen weg. Zij worden niet als wedergeborenen geboren. Abram zou nooit tot God geschreeuwd hebben, als God hen niet eerst in de ijzer-oven van Egypte had geworpen. Abrams zaad zou nooit tot God gekermd hebben, als de zweep van de Egyptische drijver niet over hun naakte en gekromde ruggen was gegaan. Zij zouden nooit om de middelaar Mozes hebben gevraagd, zo God hen daar niet had gebracht. Dat is Gods eigen manier van werk, ook met ons geslacht, en ook met ons nageslacht. Want ge kunt zeggen, dat het vreselijk is, wanneer de gerichten Gods zich aaneenreien, ook vandaag. Ook Uw hart kan ineenkrimpen, als gij er over nadenkt wat gij zelf of uw kinderen of kleinkinderen nog zullen meemaken.

Maar het is aan de andere kant ook gelukkig. Want zo God tegen Zijn volk niet ging door het gericht er zou niemand naar Hem vragen. Gods heil wordt openbaar door het gericht. De zwangere belofte aan Abram gedaan springt open. Deze wordt vol van heil, wanneer het volk in Egypte kermt om God. Zo is het ook vandaag. De belofte des verbonds, die gij allen aan het voor hoofd draagt, gaat pas open, wanneer gij uit de diepten van uw zonden leert roepen tot God, wanneer gij pasklaar wordt ge maakt voor de Middelaar. Israel had nog geen gezicht op deze middelaar Mozes, toen God hem reeds lang zag en hem klaar maakte aan de Horeb en tot hem zijde: Ga gij naar Egypte en Mijn volk verlossen. Toen was God al bezig misschien is er hier ook wel een, die al dagen geroepen heeft uit diepe nood tot God. Maar de druk wordt niet minder en de ontdekking scherper. Gij zegt: Hoelang? Ach, de Heere ziet de Middelaar al veel eer dan gij. Hij is misschien al onderweg. Nu, zegt ge, dan zal het wel gauw beter zijn. Neen, dat gaat meestal zo gauw niet. Want toen de middelaar Mozes dit volk des verbonds kwam ver lossen uit de ijzeroven, werd de druk naarmate hij dicht erbij kwam, zwaarder.

Daarom riepen zij aanvankelijk uit: Wij wilden, dat wij u nooit gezien hadden. Want sinds gij er bij gekomen zijt, is de druk nog veel erger. Zo gaat het ook menige zondaar, wanneer de Heere Christus Zijn weg neemt naar die zondaar. Naarmate Hij Zijn voetstappen dichterbij zet, naar die mate schreeuwt het hart meer tot God. Maar over die ontdekking, over die insnijding van de Heilige Geest, welft zich de boog van Gods gerechtigheid. Want God handelt ook in de ontdekking vanuit het verbond, met Abram gesloten. De belofte des verbonds gaat door, juist omdat God er Zijn snede inzet. Het was voor Abram vreselijk te horen, wat zijn nageslacht zou meemaken. Het is voor ons vreselijk te horen, wat God zal doen, alvorens Christus zal wederkomen. Dit is ontroerend. Toch is dit gelukkig. Want het heil des Heeren zal doorbreken, zelfs in de dagen, die voorafgaan aan Christus' wederkomst: het zal geschieden, dat een iegelijk, die de naam des Heeren aanroept, zalig zal worden. God behandelt Abram eerlijk. Terwijl het in

deze werkplaats Gods spat en vonkt, wordt de heilsgeschiedenis en de wereldgeschiedenis geweven op de weversspoel van God. Abram zal dit alles niet meer meemaken. Hij krijgt van God twee bijzondere beloften. In de eerste plaats, dat hij in hoge ouderdom zal sterven en dat hij bovendien een gemakkelijk sterfbed zal hebben. Dit zijn twee dingen, die wel op zeer hoge prijs mogen worden gesteld en die hier zeer afsteken tegenover het leed, dat zijn nageslacht zal doormaken. In de eerste plaats een goede ouderdom. Welk een zegen, wanneer wij niet alleen oud worden, maar ook een goede ouderdom hebben, helder van geest, maar bovenal helder in de geest om Gods werk te prijzen. In de tweede plaats zal hij een gemakkelijk sterfbed hebben. Hij zal in vrede sterven of in vrede tot zijn vaderen gaan. Vrede, dat is een liefelijk woord. Dat is een heel ander woord dan zacht en kalm, wat menigeen op de rouwkaarten pleegt te zetten. In het woord vrede klinkt het gehele heil Gods door. Zo is Abram op hoge leeftijd, in vrede, met een gemakkelijke dood de Heere in de armen gevallen. Is dat niet een zegen? Want dit overkomt niet elk kind Gods. De Heere is vrij om hen te roepen en thuis te halen, op de leeftijd die Hem behaagt. De Heere is ook vrij om zijn kinderen precies hetzelfde te laten meemaken als de goddelozen. Enerlei wedervaart toch de rechtvaardigen als de goddelozen. Ja, de Heere is vrij om Zijn kinderen meer ellende mee te laten maken dan de goddelozen. Maar Abram krijgt als vergoeding voor het gemis van het bezit van het beloofde land, een goede ouderdom en gemakkelijke dood. Hij zou tot zijn vaderen gaan. Dat is een liefelijk woord voor sterven. Met de blik op zijn persoonlijke uitgang, kan hij ook verdragen, wat hij verdragen moet.

Abram heeft niet geprobeerd de raad Gods te breken. Hij heeft niet tot God gezegd: Heere, kan het niet wat anders met mijn nageslacht? Abram zweeg onder Gods Woord. Ook dit Woord hoeft hij in het geloof gehoord en bewaard. Zijn nageslacht kon niet op een andere wijze terecht komen. Abram heeft geleefd, hoewel hij wist dat er storm en onweder op komst was, in rust en vrede. Weet ge waarom? Omdat hij straks Izaäk naast zich kreeg en in Izaäk de Christus. Alvorens Abram gaat sterven, heeft hij zich mogen troosten, telkens als hij Izaäk zag. Izaäk, mijn zoon, ik zie in u een Ander. Ik zie in U Christus dag. Daardoor kon Abram het aan, om de wereldpolitiek van zijn dagen onder de ogen te zien. Wanneer kunnen wij het aan, om de wereldpolitiek ook van vandaag onder ogen te zien? Jonge en oude mensen, wanneer kunnen wij dit aan? Dit kunnen wij alleen aan. wanneer wij Christus dag hebben gezien. Christus heilsdag is de dag van Zijn geboorte, de dag van Zijn dood, de dag van Zijn opstanding, hemelvaart en zitten ter rechterhand Gods. Want wie durft vooruit te zien naar Christus' dag, zal zich geen illusies maken naar wereldse maatstaven. Toch zult gij dan getroost en gesterkt de weg gaan, die God u heeft gewezen, terwijl gij ziet op de dag van Christus. Abram heeft in Izaäk de mogelijkheid gezien om getroost voort te reizen. Hij heeft

in die nachtelijke verschrikking niet alleen Israel zien lijden, hij heeft ook zijn grote Nakomeling, zijn Christus zien lijden. Hij heeft Hem, alvorens Hij verhoogd werd, zien nederdalen tot in de nederste delen der aarde. Zo heeft hij profetisch voorgeleefd, wat Christus borgtochtelijk moest doorleven. Wanneer wij Christus dag hebben gezien, zullen wij ge troost verder gaan, Wanneer gaat de vrijheid van de Kerk in? Dat zal zijn voor Abram en zijn nageslacht, wanneer de maat der ongerechtigheid der Amorieten vol is Dat is nu nog niet zo ver. Het zal nog 400 jaar duren. Abram ziet de Heere staan met een weegschaal aan de ene kant ligt het volk der Amorieten en aan de andere kant ligt de algemene genade. Wat weegt er op dit moment zwaarder? Wel, Gods algemene genade. De zonden van de Amorieten en de Kanaanieten zijn zwaar, maar ze zijn nog niet zo zwaar, dat zij daar de doorslag geven. Het zal nog 400 jaren duren. Abram moet nog wat geduld hebben. Hij zal intussen tot stof zijn vergaan en zijn stof zal. zwiijgend de vervuiling van de belofte verwachten. Nog 400 jaar heeft God geduld met een volk, dat, hoewel begenadigd met de algemene genade, zich niet heeft bekeert. Want, wordt de goddeloze genade bewezen, evenwel bekeert hij zich niet. Zien wij vandaag God ook bezig met Zijn weegschaal? Hij heft de weegschaal op en Hij heeft daarin liggen al de volkeren der aarde. Hij weegt hen ook afzonderlijk. Hij weegt Rusland afzonderlijk, Hij weegt Amerika afzonderlijk, Hij weegt de Benelux afzonderlijk, Hij weegt de al of niet gerestaureerde Europese Defensiegemeenschap afzonderlijk. Hij weegt Nederland afzonderlijk. Waarom leven we nog, ook als volk? Omdat de maat der ongerechtigheid niet vol is. Wanneer dan wel? zegt ge. Dat weet ik niet. Voor de Amorieten duurde dat nog 400 jaar. Zou het voor Nederland nog 400 jaar duren? De grootste tijd kon wel eens voorbij zijn, want de Heere heeft een grens gesteld. Let er goed op: Hij heeft die grens gesteld. Dat is een geweldige troost voor de Kerk Gods. Want de Kerk gaat hier als een vreemdeling over de aarde. naarmate de tijd opschuift zal de plaats van de Kerk ook steeds meer betwist worden, zeer beslist betwist. Naarmate de antichrist zal geopenbaard worden, Zal hij die plaats niet alleen betwisten, maar ook ontnemen. Zoals we reeds eerder zagen, zal hij de Kerk economisch en maatschappelijk wurgen. De Kerk Gods houdt geen plaats over, houdt geen levensruimte over, houdt ook geen vlees over. Want indien die dagen niet verkort werden, geen vlees zou behouden blijven. Maar zie, gemeente, nu staat Jozua pas voor de Amorieten, toen de 400 jaren waren verstreken. 400 Jaar is een rond getal. Dan staat Jozua met het uitgetrokken zwaard voor Kanaän en hij doorsteekt daarmee al de Amorieten. Dan is Gods geduld ten einde. Wanneer krijgt de Kerk het volle bezit van hemel en aarde? Juist dan, wanneer de antichrist de Kerk heeft weggeduwd, staat Christus er met Zijn zwaard. met dat zwaard

zal Hij doden allen, die niet hebben gewild, dat Hij Koning over hen zou zijn.

God weegt niet alleen volken, maar ook kerken. Hij weegt niet alleen kerken, maar ook gemeenten. Waarom bestaan we nog? Ge kunt het nog persoonlijker toespitsen. Waarom besta ik nog, ik onbekeerde, die God nog nooit gelijk heb gegeven in mijn leven? Ik, die mijn eigen weg ga, die mezelf nogal braaf vind? Ik, die toch eigenlijk niet weet, wie de Heere is, die ook nog nooit om een Borg verlegen heb gezeten? Ja, waarom leef ik eigenlijk nog? Dat kan ik u zeggen. Gij leeft in het geduld Gods, in de lankmoedigheid Gods. Zolang uw maat nog niet vol is, heeft het Lam geen zwaard, maar het Evangelie. Dit Lam is liefelijk en zegt: Och, dat ge nog heden bekennen moogt, wat tot uw vrede is dienende. Maar wanneer die genadetijd voorbij is, legt dit Lam in één keer alle teerheid voor de goddeloze af en neemt het zwaard, niet om u tijdelijk te verderven, maar om u vanwege de hoogheid van Zijn Middelaarsambt, eeuwig te straffen. Daarom mag ik u nog lokken en nodigen, opdat gij u nu nog leert buigen onder Zijn zalige heerschappij. Want gewis raakt gij eenmaal alles kwijt.

Israel werd bezitter van Kanaän, maar de Amorieten werden doodgeslagen. Zo zal de Kerk Gods niet alleen Kanaän, maar hemel en aarde, het ganse heelal, met Christus erven, wanneer de goddelozen zijn weggegaan. Het is een troost, dat aan elke tijd van druk een einde is gesteld. Dat is een troost voor elk, die hier aangevochten zijn weg gaat, evenals Abram. Dat is een troost voor elk, die met het gezicht op Christus' dag, ook in zijn persoonlijk leven voortgaat; dat God niet alleen de maat heeft besteld, maar ook de belofte volle werkelijkheid laat worden. O deze toezegging heeft Abram vertrouwd. Wie nu van ditzelfde geloof is, die zegge ook vandaag: Amen, ja Amen!

